

تبعات منفی تأکید بر حقوق زن و مرد در خانواده/ رمز تحقق الگوی خانواده اسلامی- ایرانی

رئیس مرکز پاسخگویی به سؤالات دینی تحقق الگوی خانواده ایرانی اسلامی را در گرو توجه به اخلاق به جای پرداختن به مباحث حقوقی دانست و گفت: یکی از بهترین توصیه ها برای پایداری خانواده این است که اخلاق اسلامی و انسانی در خانواده تشویق شود که رکن این اخلاق «ایثار» است.

رئیس مرکز پاسخگویی به سؤالات دینی تحقق الگوی خانواده ایرانی اسلامی را در گرو توجه به اخلاق به جای پرداختن به مباحث حقوقی دانست و گفت: یکی از بهترین توصیه ها برای پایداری خانواده این است که اخلاق اسلامی و انسانی در خانواده تشویق شود که رکن این اخلاق «ایثار» است.

حجت الاسلام سیدمحمد سادات منصوری رئیس مرکز پاسخگویی به سؤالات دینی سازمان تبلیغات اسلامی در مورد کمرنگ شدن الگوی خانواده اسلامی- ایرانی به خبرنگار مهر گفت: ما یکسری الزامات حقوقی یا قانونی داریم و یک دسته الزامات اخلاقی داریم و معمولا الزامات حقوقی در برابر الزامات اخلاقی قرار می گیرد چون در حقوق هر کسی به دنبال استیفای حق خود است اما در حوزه اخلاق، اولیه ترین مفهوم اخلاقی این است که انسان از حق خود بگذرد، یعنی از جایی که ما از حق خود می گذریم، تازه حوزه اخلاق شروع می شود.

وی افزود: بای این توضیحات حالا در خانواده باید مردم را دعوت و تشویق کرد که به دنبال حقوقتان باشید یا برعکس باید مردم را تشویق کرد که به اخلاق پایبند باشید و از حقتان بگذرید؟! اگر ما این را برای خودمان حل کنیم بسیاری از مسائل نیز حل خواهد شد؛ یک وقت ما بحثهای فقهی و حقوقی حوزه خانواده می کنیم که این بحثها بسیار خشک است که شاید در طول زندگی یک آدم لازم نیست به کار بیاید. این بحثهای حقوقی بیشتر به درد دعوا می خورد یعنی وقتی یک دعوای حقوقی پیش می آید آدمها بفهمند حق با کیست و قاضی باید حق را به چه کسی بدهد اما به درد زندگی عادی نمی خورد.

این پژوهشگر قرآنی تصریح کرد: مثلا ما در خانواده می گوئیم حقوق مرد چیست؟ مثلا این است که زن مطیع باشد و مرد نان آور است و باید نفقه زن و فرزند را در حد متعارف بپردازد و ... و از آن طرف هم زن می گوید: جزو حقوق من این است که خرجی من داده شود و من از نظر شرع و قانون لازم نیست کاری در خانه انجام دهم و مرد می گوید حق من این است که تعدد زوجات داشته باشم و لازم به اجازه تو نیست و از این قبیل حرفها.

سادات منصوری افزود: خب! می بینید این حقوقها چگونه است! فرض کنید در یک خانواده ای همه بخواهند بر اساس حقوقشان رفتار کنند؛ از فردا خانم می گوید من دست به سیاه و سفید نمی زنم و بچه هم که به دنیا آمد من هیچ وظیفه ای برای شیردهی و رسیدگی به او ندارم و با خودت است! بعد مرد می گوید اگر اینجوری است پس تو هم حق نداری از خانه خارج شوی و حتی به خانه پدر و مادرت بروی و من می روم چندتا زن می گیرم و ... آیا در این شرایط زندگی ادامه پیدا می کند؟ اصلا دوام ندارد. پس باید چه کار کرد؟ باید گفت که از حق بگذریم و اخلاق را در خانواده برجسته کنیم.

وی تأکید کرد: پیامبر اکرم(ص) در حالت احتضار آخرین وصیتشان این بود النساء النساء ... من شما را به زنان و رعایت حال زنان توصیه می کنم. محل خانواده محل محبت است باید افراد از حقوق خود بگذرند. مرد حتما باید برای حفظ نظام خانواده از خیلی از حقوق خود بگذرد و زن هم برای حفظ شرایط خانواده از بسیاری از حقوق خود بگذرد و تازه اینجاست که یک خانواده اخلاقی و اسلامی شکل می گیرد.

رئیس مرکز پاسخگویی به سؤالات دینی افزود: اینهمه دعوت کردن مردم در رسانه و مجامع مختلف به اینکه حقوق زن و مرد این است، چه فایده دارد. البته تدوین لایحه های قانونی و حقوقی خوب است اما تشویق کردن مردم که آی خانم و آی آقا مبدا حقت در

خانواده ضایع شود! مشکل ساز شد. حتما نباید بر حقوق آدم‌ها در خانواده تأکید کرد. برعکس، باید در خانواده تأکید کرد ایثار کنید و از حقتان بگذرید تا خانواده شکل و دوام بیاید و بچه‌ها نیز در شرایط آرام پرورش پیدا کنند.

وی با تأکید بر اخلاق اسلامی و انسانی در خانواده، گفت: یکی از بهترین توصیه‌ها برای پایداری خانواده این است که اخلاق اسلامی و انسانی در خانواده تشویق شود که رکن این اخلاق «ایثار است. اگر ما ایثار و از خودگذشتگی را در حریم خانواده برای پدر، مادر و فرزند جا بیاندازیم، آنگاه مصادیق مختلفی پیدا می‌کند؛ مثلاً یک‌جا از خودگذشتگی این است که زن با درآمد کم همسر می‌سازد و آن را مدیریت می‌کند و یا مرد همه همت‌اش را صرف این می‌کند بهترین شرایط را برای خانواده‌اش فراهم کند.

سادات منصوری یادآور شد: اگر انسان بخواهد به آرزوها و خواسته‌هایش جامه عمل بپوشاند هرچند محق باشد و هرچند قانونی باشد، هیچ حد و مرزی ندارد و هیچگاه راضی هم نخواهد بود چون انسان آرزوهای فراوانی دارد، خواسته‌هایی دارد که شاید در قالب زندگی مادی قابل تأمین نباشد برای همین همواره احساس نارضایتی می‌کند و چون به خواسته‌هایش نرسیده است. اما اگر مثلاً مرد این روحیه را در خود تقویت کند که من از خود می‌گذرم برای دیگران، دیگرانی که لااقل زن و فرزندش است و زن هم بگوید می‌گذرم برای دیگران که لااقل شوهر و فرزندان است و بچه‌ها نیز بگویند ما از خود می‌گذریم برای پدر و مادرمان. آنگاه می‌بینید که چه زندگی پررونقی می‌شود.

وی تأکید کرد: ما به شدت نیاز به آموزش داریم. جامعه ما در روابط اجتماعی بسیار کمبود آموزش دارد. معنای بهبود روابط اجتماعی در واقع احترام به قانون و دیگران است. از قوانین راهنمایی و رانندگی تا بسیاری از مسائل را در برمی‌گیرد. ریشه بسیاری از اختلافات و مسائل به عدم آگاهی و مهارت در برخوردها برمی‌گردد به ویژه در شرایطی که برای هر خانواده پیش می‌آید.

رئیس مرکز پاسخگویی به سؤالات دینی سازمان تبلیغات اسلامی در پایان، قواعد فقهی را در روابط انسانی اقل خواند و با تأکید بر اخلاق به عنوان نهایت روابط اجتماعی و خانوادگی، گفت: باید بر رفتار صحیحی که عقل و دین به ما گفته است تأکید کنیم و منظور من از دین در اینجا فقه نیست بلکه حوزه اخلاق است و متأسفانه به دستورات اخلاقی دین در جامعه کم توجه شده و بیشتر مباحث فقهی بیان می‌شد در حالیکه در روابط انسانی قواعد فقهی اقل است و ما باید به اکثر برسیم که آن روابط اخلاقی است، لذا نیاز به آموزش داریم که در قالبهای مختلف می‌توان آن را گنجاند.